

**Kocaeli Büyükşehir Belediye BaŐkanı Doç. Dr. Sayın Tahir Büyükakın,
Değerli BaŐkanlar,
Değerli Meclis yeleri ve Meslek Komitesi BaŐkanları,
Saygıdeğer Basın Mensupları ve Katılımcılar,**

Ekim ayı Meclis Toplantımıza hoŐ geldiniz diyor, KSO Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

KonuŐmama her ay olduğu gibi, ekonomik verileri kısaca deđerlendirerek baŐlamak istiyorum.

Eylül ayında;

İhracat → 22 milyar 670 milyon dolar (% 0,3)

Eylül ayları içerisinde en yüksek değer ancak ihracat artış hızının yavaŐladığını görüyoruz.

Bu yavaŐlamada → En büyük ticaret partnerimiz Avrupa'daki yavaşlama ile döviz kurlarının ihracatı destekler seviyede olmamasının etkileri.

En fazla ihracat yapılan ilk beŐ ülkeden sadece İtalya'ya artış var.

*Almanya → 1 milyar 913 milyon dolar (% - 4,4)

*ABD → 1 milyar 201 milyon dolar (% - 12,7)

*İrak → 1 milyar 197 milyon dolar (% - 6,2)

*İtalya → 1 milyar 96 milyon dolar (% 19,2)

*İngiltere → 1 milyar 70 milyon dolar (% - 11,1)

İthalat → 27 milyar 658 milyon dolar (% - 14,1)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,1 milyar dolar (% 14,9)

*Hammadde (Ara mallar) → 19,7 milyar dolar (% - 23,6)

*Tüketim malları → 3,7 milyar dolar (% 37,4)

*Dış ticaret açığı (eylül) → 4 milyar 988 milyon dolar (% - 48,1)

(2022 eylül → 9,6 milyar dolar idi.)

Değerli Üyeler,

İhracatçıların krediye erişimi açısından olumlu bir gelişmeyi paylaşmak istiyorum.

Merkez Bankası bu ayın başında Reeskont kredilerinde düzenlemeye gitti.

*İhracat kredilerinin maliyetini 15 puan azalttı.

*KOBİ'lerimizin ihracat kredi limitlerini arttırdı.

Mikro işletmeler için → 5 milyon TL

Küçük işletmeler için → 50 milyon TL

Orta ölçekli işletmeler için → 250 milyon TL

Finansmana erişim konusunda atılan bu adımlar memnuniyet verici.

Reel efektif döviz kuru (eylül) → 55,52 oldu.

Endeksin 100 olması durumunda dolar eylül ayında → 18,1951 TL

Eylül dolar → 26,9393 TL

Dolar bugün → 27,87 TL

ÜFE bazlı REK ise (eylül) → 88,29

Endeksin 100 olması durumunda dolar eylül ayında → 31,1031 TL

Enflasyon verilerine baktığımızda eylül ayında;

TÜFE → % 61,53 (aylık → % 4,75)

ÜFE → % 47,44 (aylık → % 3,40)

Döviz kurlarının stabil devam etmesiyle, enflasyondaki aylık artışların hız kestiğini görüyoruz.

Enflasyonla mücadele noktasında kurun baskılanmasının kabul edilebilir olduğunu ancak bu durumun üretim ve ihracatı etkilediğinden sürdürülebilir olmadığını düşünüyoruz.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre eylül ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 149 milyon dolar (% -3,1)

*İthalat → 6 milyar 699 milyon dolar (% 11,8)

İlk dokuz aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 28 milyar 140 milyon dolar (% - 0,5)

*İthalat → 60 milyar 725 milyon dolar (% + 13,1)

Ağustos ayında yıllık Cari Açık → 56 milyar 964 milyona geriledi.

(bir önceki ay →59,1 milyar dolar idi.)

Ağustos aylık → 619 milyon dolar açık

Açıktaki azalmada, dış ticaret açığındaki gerileme etkili.

Turizm gelirlerinin katkısı bir önceki aya göre artmasına rağmen geçen yılın az da olsa gerisinde.

Dış ticaret açığı → 7,1 milyar dolar (2022 → 9,7 milyar dolar idi)

Hizmet gelirleri → 7,26 milyar dolar (2022 → 7,55 milyar dolar idi)

Eylül ayında da dış ticaret açığındaki gerileme, cari açığa yansımaktadır.

Turizm gelirlerinin de katkısıyla yıllık cari açıkta gerileme görebiliriz.

Eylül ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 77,3

(Geçen yıla göre 0,1 puan gerilerken / ağustos ayına göre 1,2 puan arttı.)

*Kocaeli → yüzde 71,0

(Geçen yıla göre 1 puan gerilerken / ağustos ayına göre 0,4 puan arttı.)

Sanayi Üretimi (ağustos-yıllık) → % 3,1

Aylık → % - 0,8

Avrupa ekonomisinde yavaşlama ve Çin'den Avrupa'ya navlun ve konteyner fiyatlarındaki düşüşlerin ihracatımızdaki rekabeti zorlamaya başladığı bir dönemde yıllık %3,1'lik artışı sınırlı da olsa olumlu buluyoruz.

Sektörlere baktığımızda sermaye malları ve yüksek teknoloji ürünlerdeki artışlar dikkat çekiyor.

*sermaye malları üretiminde yıllık → % 15,6'lık,

*Yüksek teknoloji ürünlerde yıllık → % 28,6'lık artışları katma değerli üretim ve geleceğe yönelik yatırım ve büyüme açısından değerli buluyoruz.

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	3,1	-0,8
Sermaye Mali	15,6	-0,2
Orta Yüksek teknoloji	3,4	-0,4
Yüksek teknoloji	28,6	2,5

İşsizlik oranı (ağustos) → yüzde 9,2

(Bir önceki yılın aynı ayına göre 0,6 puan / temmuz ayına göre 0,2 puan geriledi)

Temmuz'dan ağustosa;

Çalışabilir Nüfus → 48 bin kişi arttı.

İstihdam edilenler → yalnızca bin kişi arttı.

İşsiz sayısı → 56 bin kişi geriledi.

İşgücüne dahil olmayanlar → 104 bin kişi arttı.

Temmuz itibariyle toplam istihdam edilenler → 31 milyon 686 bin kişi.

Bütçe (eylül) → 129 milyar 218 milyon TL açık verdi.

*Gelirler → 441 milyar 265 milyon TL (+ %113,2)

*Giderler → 570 milyar 482 milyon TL (+ %99,8)

*Ocak-eylül bütçe açığı → 512,60 milyar TL (OVP'de 2023 bütçe açığı → 1.633,0 milyar TL)

Değerli Üyeler,

2024-2028 dönemini kapsayan 12. Kalkınma Planı, dün TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

2028'de;

*kişi başına gelirin → 17 bin 554 dolara yükseltilmesi,

*gayrisafi yurt içi hasılanın → 2 trilyon 820 milyar liraya, (yüzde 5 oranında artması)

*kişi başına gelirin → 17 bin 554 dolara yükseltilmesi,

*işsizliğin → yüzde 7,5'e düşürülmesi, (5 milyon ilave istihdam / işgücüne katılma oranının yüzde 56,7 seviyesine yükselmesi / Hedefimiz batıdaki gibi bu oranın yüzde 75 olması lazım. Bunun için de yabancı sermayeyi ülkemize getirmeliyiz.)

*büyümenin ortalama → yüzde 5 olması,

*ihracatın 375,4 milyar dolara, ithalatın ise 481,4 milyar dolara ulaşması ve

*enflasyonun → yüzde 4,7'ye düşürülmesi hedefleniyor.

Türkiye'nin 2022 yılında dünya mal ihracatından aldığı yüzde 1'lik payın, dönem sonunda yüzde 1,3'e yükselmesi bekleniyor.

Ayrıca;

*Türkiye'nin enerjide merkez ülke olması için adımlar atılacak.

*Sanayi ve enerji tesislerine entegre edilmiş demir ve kara yolu ağları güçlendirilecek.

*Uluslararası deniz ve kara taşımacılığı için gümrük kapıları ve limanlarına yenileri eklenecek.

*Asya'yı Avrupa'ya bağlayacak yeni çekim merkezlerinin önünün açılması sağlanacak.

*2053 Net Sıfır Emisyon hedefi, karbonsuzlaşma faaliyetleri, enerji ve kaynak verimliliğini artıracak ve yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi teşvik edecek adımlar atılacak.

Değerli Üyeler,

Bildiğiniz üzere İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan **“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu”** anketinin 2022 yılı sonuçları açıklandı.

İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde bu yıl 83 firmamız yer aldı. (2021 → 84 firma idi.)

Her yıl olduğu gibi listenin en başında TÜPRAŞ yer alırken, geçen yıl ikinci sırada bulunan Ford Otomotiv bu yıl üçüncü sırada yer aldı.

*İlk 10 içerisinde 2 firma,

*İlk 50 içerisinde 12 firma,

*İlk 100 içerisinde 25 firma,

İSO'nun açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 40 (firma merkezleri farklı illerde)

Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda sayı 83 oluyor.

83 firmanın;

*Meclis Üyesi → 13 firma (Meslek Komitesi → 12)

*Yabancı Sermayeli → 32 firma

*Üretimden net satışlardan alınan pay → yüzde 27,8

*İhracattaki payı → yüzde 24,4

İlk 500'e girmeyi başaran firmalarımızı tebrik ediyor, gelecek yıl açıklanacak olan 2023 yılı sonuçlarında ise daha çok firmamızın ilk 500'e yükselmesini temenni ediyorum.

Sayın Başkanım,

Bildiğiniz üzere; Türkiye dış ticaretinin yüzde 17,6'sı ilimizden gerçekleşiyor. (108,95 milyar dolarlık dış ticaret)

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2022 yılında ilimizden;

*37,7 milyar dolar ihracat, (TİM verisi 19,2 milyar)

*İlimizin Türkiye ihracatındaki payı → % 14,8

*Kocaeli'nin kişi başı ihracatı → 18.155 dolar, Türkiye kişi başı ihracatı ise → 2.980 dolar

*71,2 milyar dolar ithalat gerçekleştirilmiştir. (İlin TR ithalatındaki payı: %19,5)

Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 37. sıradayız.

(Slovenya, Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)

Yine bildiğiniz üzere; Kocaeli; İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra toplanan vergilerin %10,07'sini karşılayan dördüncü il. (2022 yılı)

*2022 yılında → 237 milyar 044 milyon

(69 ilin vergi geliri → 225 milyar 56 milyon TL)

*Kişi başına ödediğimiz vergi geliri → 114 bin

(Türkiye ortalaması ise 27 bin 595 TL)

İlimizin, ülkemiz bütçesine kişi başına sağladığı vergi gelirinine rağmen Kocaeli'nde kişi başına yapılan devlet harcaması → sadece 10 bin 343 TL

Türkiye ortalaması → 34 bin 492 TL

Ülkemiz genelinde kişi başına devletin harcadığı miktar kadar ilimizde de harcama yapılması durumunda, ilimizin birçok altyapı eksikliklerinin giderilme imkanı bulunacağını düşünüyoruz.

Diğer taraftan; ilimizde üretim yapıp da vergilerini İstanbul'da veren 779 firmamız bulunduğunu tespit ettik.

Ayrıca 128 firmamızın merkezleri de farklı illerde bulunuyor.

(Kocaeli → 2.758, İstanbul → 779, diğer iller → 128)

Odamız üyesi ve merkezinin çoğunluğu İstanbul'da olan 907 firmamızın karı, İlimiz merkezli 2.758 firmanın karının iki katıdır.

Örnek vermek gerekirse; üretimleri ilimizde olan Ford Otomotiv, Diler Demir Çelik, Hyundai Assan, Anadolu Isuzu ve Prometeon gibi büyük ölçekli firmalar vergilerini diğer illerde yatırıyor. Sayın Başkanım, birlikte bu firmalarımızın vergilerini ilimizde ödemeleri için teşvik edebiliriz.

Bildiğiniz üzere, Büyükşehir Belediyeleri genel bütçe gelirlerinden yüzde 6 oranında pay alıyor. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyemizin burada ciddi kaybı oluşuyor.

Birçok büyük kavşak, yol yatırımının en az yüzde 50'si, vergi veren sanayicilerimizden finansman aktarılarak ve kalanı da Belediyemiz tarafından karşılanıyor.

Kocaeli Büyükşehir Belediyemiz, Ulaştırma Bakanlığı'nın bir uzantısı gibi çalışıyor.

Aslında; firmaların Kurumlar Vergilerini buldukları ilde ödemeleri konusunda kanuni altyapı mevcut.

Bu sebeple vergilerin üretim yapılan ilde ödenmesinin çok değerli olduğunu düşünüyoruz. (ya da başka ilde ödense bile üretim yapılan il pay alabilir.)

Bu konuyu Odamızı ziyaret eden başta Bakanlarımız olmak üzere tüm politikacılarımıza ve bürokratlarımıza da aktarıyoruz.

Sayın Başkanım,

Sizin de sürekli dile getirdiğiniz ilimizdeki sanayi alanları konusuna değinmek istiyorum.

Sanayi Bakanlığımızdan aldığımız verilere göre; ülkemizdeki sanayi alan oranını gelişmiş ülkeler ile kıyasladığımızda;

Almanya → % 4,4

İtalya → % 2,15

Fransa → % 1,44

Türkiye → % 0,36 (Binde 3,6)

Bir üretim üssü olan ilimizde de dar bir alanda üretim faaliyetinde bulunuyoruz.

İlimiz yüzölçümünün → sadece %1,9'luk kısmı sanayi alanı

Sanayi alanının büyüklüğü açısından ilk 15 il arasında 13. sıradayız.

Sanayi alan oranı açısından ilk 15 il arasında ise Düzce'den sonra 2. sırada yer alıyoruz.

Organize Sanayi Bölgesi alanlarının toplamı bakımından ise Ankara, Tekirdağ, Bursa, Konya, Gaziantep ve İzmir'den sonra 7. sıradayız.

Konumunun ve ilimizde bulunan 35 liman ve iskelenin ilimizi rekabetçi kıldığını biliyoruz.

2022 yılında limanların ilimiz gelirlerindeki payı %67,37 civarındadır.
(Kocaeli vergi gelirlerinde içinde ithalde alınan KDV vergisinin payı → %67,37)

2022 yılı Vergi Gelirleri → 237.044.142, İthalde Alınan KDV → 159.711.520)
(2021 → %65, 2020 → %46, 2019 → %44, 2018 → %43)

Bu avantajlar nedeni ile arazi bedelleri yüksek olmasına rağmen yabancı sermayeli firmalar yatırım yapmak için ilimizi tercih ediyor.

Sonuç olarak; Türkiye imalat sanayine yüzde 13 katkı sağlayan ilimiz diğer illere göre çok daha ufak bir alanda üretim yapmaya çalışıyor.

Bu sebeple ilimizde yeni sanayi parsellerine ihtiyaç olduğunu ve bazı sanayi alanlarımızın ıslah OSB'ye dönüştürülebileceğini düşünüyoruz.

Yeni sanayi alanlarının oluşturulması ve ıslah OSB'lerin kurulması konusunda birlikte çalışmaya da hazırız.

Diğer taraftan ülkemizin sanayileşmesi için yeni karayolu arterlerine de ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Özellikle yük taşımacılığı için demiryolu hatlarının artırılması, demiryollarının limanlar ve OSB'lerle bağlantılarının gerçekleştirilmesi ve lojistik köylerin kurulması ile ilgili görüşlerimizi her mecrada dile getiriyoruz.

Sayın Başkanım,

Üyelerimizin yoğunluğundan bölgemizdeki yolların yeniden düzenlenmesi ile ilgili talepler alıyoruz.
(Yolların tamiratları, trafik yoğunluğunun azaltılması için düzenlemelerin yapılması vb.)

D-130 karayolu artık bize yetmiyor. Güney Otoyolu Projesinin güncel durumu konusunda sizlerden bilgi talep ediyoruz.

Bu konuda ilimiz Körfez etrafına konuşlanmış olmasına rağmen, deniz taşımacılığı ile toplu ulaşımı, yeteri kadar efektif kullanamadığımızı düşünüyoruz.

*Karamürsel-Hereke,

*Değirmendere-Körfez ve

*Gölcük-Derince arası, hızlı taşıma ile denizyolu ulaşımı çok daha efektif hale gelebilir.

Kısa vadede ise; İzmit içerisindeki trafiği çözmek için Değirmendere – Körfez (yarış pisti) arasında, Harem-Sirkeci arası yapılan arabalı vapur seferlerinin benzerini öneriyoruz.

Ayrıca, Odamızın bulunduğu fuar alanında bir dönüşüm yapılıyor. Odamız için de bu dönüşüm sürerken fuar alanına giriş-çıkış planlanmasını talep ediyoruz.

En son olarak; Körfez Dip Çamuru Temizlięi Projesi konusunda da bizleri bilgilendirmenizi talep ediyoruz.

Sözlerime son verirken, Sayın Başkanım katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.